

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การศึกษาพื้นที่ชุ่มน้ำหนองขวางเพื่อสาธารณประโยชน์

ผู้เขียน นายวีระศักดิ์ ฐระพอด้า

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสิกบุตร

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดการของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์พื้นที่สาธารณะ (พื้นที่ชุ่มน้ำ) และเพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนกับองค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการความขัดแย้ง ในการใช้พื้นที่ชุ่มน้ำหนองขวาง ตำบลดงสุวรรณ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การอภิปรายกลุ่ม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการแยกแยะและจัดหมวดหมู่ข้อมูล การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุความขัดแย้งเกิดจากโครงการไม่ได้ศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โครงการไม่ได้รับความเห็นจากองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

แนวทางในการจัดการความขัดแย้ง ก็คือ องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องจัดการความขัดแย้งแบบองค์รวม กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรร่วมมือกับชุมชน โดยจะมีองค์กรจากภายนอก เช่น หน่วยงานราชการ และองค์กรพัฒนาเอกชนมาไกล่เกลี่ย กระบวนการถ่ายโอนอำนาจจากรัฐบาล (กรมพัฒนาที่ดิน) ไปสู่องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจะมีการมอบหมายและมีหลักฐานอย่างเป็นทางการ ที่สำคัญที่สุด คือ ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนา ได้แก่ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล เป็นต้น

Independent Study Title   The Study of Nong Khwang Wetland for Public Use

Author   Mr. Weerasak Turaporka

Degree   Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor   Asst. Prof. Prasarn Tangsikabuth

ABSTRACT

This research is designed to study the management factors found among those who are concerned with using the public area (wetland) and to study the community participation process with Tambon Administrative Organization (TAO) in settling the conflicts in using Nong Khwang area in Tambon Dong Suwan, Amphoe Dok Khamtai, Changwat Phayao.

Data collection is conducted by means of observation, group discussion, and formal and informal interview held with key informants, namely, community leaders, village headmen, Kamnan, TAO and occupation leaders. Data Analysis is made through qualitative research, with emphasis on classifying and categorizing, ranking and correlating those data.

Results of the study turned out that the conflicts originated from the fact that the project in question had not studied its feasibility and impact. In addition, the project had not gained opinions from TAO and the community had not taken part in decision-making.

Solution to those conflicts should be based on the fact that TAO should investigate such conflicts through holistic approach, that is, TAO should cooperate with the community through liaison of government non-government organizations with regard to transferring action power from the government (Department of Land Development) to the TAO. And the so-called power transference should be made officially. Moreover, people must be given opportunity to participate in all development processes, such as planning, working, benefiting, evaluation, etc.